

Utilizing of information technologies in teaching physics and astronomy

Tsetsa Tsoleva Hristova¹, Yulia Dimitrova Hristova²

¹ Secondary School of Computer Technologies and Systems, Pravets

² Faculty of Physics, University of Sofia
(Conference contribution)

Abstract. Free and useful for the teaching process software products are presented briefly. Information and Internet addresses of some European and Bulgarian educational activities in astronomy and physics are given too.

Key words: teaching technologies

Използване на информационни технологии в обучението по физика и астрономия

Цеца Цолова Христова, Юлия Димитрова Христова

Представени са накратко общодостъпни и полезни за образователния процес софтуерни продукти. Дадени са информация и Интернет адреси на няколко европейски и български образователни мероприятия по астрономия и физика.

Увод

Информационните технологии играят и ще играят все по-нарастваща роля в съвременния свят. Те навлизат бързо и в преподаването, като са особено полезни при обучението по физика и астрономия.

Информационните технологии повишават ефективността на образователния процес чрез нагледност, мултимедия, звук и моделиране. Те могат да се използват успешно както от учениците, за получаване на нови знания и самооценка чрез онлайн-тестове, така също и от учителите, за преподаване, проверка и оценка на знанията.

В този доклад са представени накратко полезни за преподавателя информационно-технологични продукти. Дадени са и Интернет-адресите на няколко международни и национални образователни мероприятия по астрономия и физика.

1 Информационно-технологични продукти за правене на уеб-сайтове и онлайн-обучение

В този раздел са представени едни от най-използваните софтуерни продукти за правене на уеб-сайтове.

1.1 Софтуер Macromedia Dreamweaver MX 2004

Това е графичен редактор за уеб-сайтове. Той съдържа богат набор от възможности, способни да удовлетворят изискванията и на много сложен уеб-дизайн. Dreamweaver MX 2004 предлага на уеб-автора да работи с текст, изображения, флаш-обекти и други елементи. Dreamweaver MX 2004 работи на принципа WYSIWYG, което означава "What you see is what you get".

1.2 Софтуер Joomla

Тази програма е софтуерна система за управление на съдържанието (Contents Management System, CMS) на уеб-сайта. Чрез нея може да се проектира и реализира собствен уеб-сайт. Програмата Joomla е безплатна и общодостъпна.

<http://joomla-bg.com/>

1.3 Софтуер Moodle

Това една много добра безплатна система, която може да се използва както за самообучение, така и за електронно обучение и изпитване. Системата има много добри възможности за правене на различни видове тестове, а също така и за провеждане на онлайн-форуми. Едно голямо преимущество на Moodle е възможността за добавяне на аудио- и видео-материали към уеб-сайта. Кратко представяне на Moodle в 3 части може да се види на следните адреси:

http://moodle.org/file.php/43/Moodle_Resources/Snezhi_diplomna/Part_One_from_Moodle_Presentation.pdf

http://moodle.org/file.php/43/Moodle_Resources/Snezhi_diplomna/Part_Two_from_Moodle_Presentation.pdf

http://moodle.org/file.php/43/Moodle_Resources/Snezhi_diplomna/Part_Three_from_Moodle_Presentation.pdf

1.4 Софтуер Hot potatoes

Това е друга програма за правене на онлайн-тестове. Ако потребителят се е регистрирал да я използва за некомерсиални цели, тя е безплатна. Регистриране и сваляне на програмата може да се направи чрез следния адрес:

<http://hotpot.uvic.ca/index.htm>

2 Софтуер Smart board

Мечтата на всеки преподавател е да използва "Smart board". Това е компютърно-поддържана бяла дъска, на която може да се пише с ръка както с компютърна мишка. Подробности може да се намерят на следните адреси:

<http://education.smarttech.com/ste/en-US/Ed+Resource/>

<http://www.tomsnyder.com/whiteboard/>

<http://downloads.smarttech.com/media/trainingCenter/flash/Notebook%20Software%20Basics.htm>

<http://downloads.smarttech.com/media/trainingCenter/flash/Touch%20Write%20and%20Save.htm>

3 Други информационно-технологични продукти

3.1 Софтуер Power point

Тази програма е много удобна за онагледяване на уроци, както и за презентации на семинари, конференции и симпозиуми. Трябва да се отбележи, че програмата позволява да се вмъкне звуков съпровод или говор (напр. на английски език).

3.2 Софтуер MathType

И тази програма може да се свали безплатно от Интернет. Тя дава много добри възможности за писане на сложни математически формули.

3.3 Софтуер Video point

Тази програма може да се използва за демонстрационни уроци с по-сложно онагледяване. Тя дава възможност всяка заснета на видеофилм демонстрация да се включи в библиотеката на програмата. Тази програма, чрез своите опции, веднага може да показва графиките на демонстрацията, например зависимости на пътя, скоростта и ускорението от времето. Програмата е много подходяща за онагледяване на учебния материал по темата "Реактивно движение".

4 Интернет

Световната Интернет-мрежа предлага много добри възможности на преподавателя за търсене на актуална и богато онагледена съвременна информация. Ето някои полезни адреси:

<http://www.popastro.com/spapop/skydiary.pdf>
<http://www.ktronic.hit.bg/links.html>
<http://www.astronomy.com/asy/default.aspx?c=hp&id=3>

За часовете по астрономия е много интересна видеоконференцията "Astronomy for Beginners" на адрес:

http://motivate.maths.org/conferences/conference.php?conf_id=118

Съвременна информация и новини може да се намери и на адреса на BBC-news:

<http://search.bbc.co.uk/cgi-bin/search/results.pl?q=astronomy&go.x=22&go.y=7&go=go&edition=i>

Възможности за поръчване на онлайн-наблюдения има след регистрация на някой от следните адреси:

<http://www.discoveryspace.net/skywatch2007/>
http://www.discoveryspace.net/index.asp?Cat_ID=569&vo=0

Разположението на небесните тела в онлайн-режим може да се намери на адрес:

<http://www.physics.sfasu.edu/astro/Planets/planetchart.html>

5 Международни и български образователни мероприятия

5.1 "Catch a star"

Името на това мероприятие на Европейската южна обсерватория (European Southern Observatory, ESO) може да се преведе като "Улови звезда" или "Запали звезда". Това и други популяризационно-образователни мероприятия на ESO са представени на следните адреси:

<http://www.eaae-astro.org/>
<http://www.scienceonstage.net/main/default.asp>

5.2 "Physics on stage"

Мероприятието "Физика на сцената" е европейска инициатива за изява на млади таланти по физика и астрономия. Информация за това мероприятие може да се получи на адрес:

<http://www.physicsonstage.net/main/readmorenews.asp?ID=57>

5.3 Други международни мероприятия

Съместните проекти към европейската мрежа за училищно образование "Sun set and sun rise" и "Four seasons" може да се намерят на адрес:

www.xplora.org

5.4 "Ловци на небесни съкровища"

Националната образователна програма в Интернет "Ловци на небесни съкровища" е представена на следния адрес:

<http://www.geocities.com/astromiabg/index.htm#program>

5.5 Други български мероприятия

Сред мероприятията на народните обсерватории и планетариуми у нас може да се изтъкне инициативата на Варненската обсерватория, представена на адрес:

<http://astro-varna.com/bg/index.php>

Заклучение

Учениците и студентите очакват от преподавателите да бъдат не само добри специалисти, но и добре информирани и атрактивни лектори. Представените в този доклад разнообразни софтуерни продукти и образователни мероприятия дават богати възможности за съществено издигане на ефективността на образователния процес.

Използвана литература: Всички цитирани уеб-сайтове.